

การศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด
โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร

นางสาว จิราภรณ์ พิมใจใส

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0422-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1๙๑๑1733

A STUDY OF PERIOPERATIVE NURSING QUALITY EVALUATING FORM,
SRIVICHAI 3 HOSPITAL, SAMUTSAKORN

Miss Jiraporn Pimjaisai

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Program in Nursing Administration

Faculty of Nursing

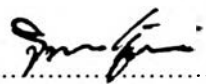
Chulalongkorn University

Academic Year 2001

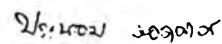
ISBN 974-17 -0422 -4

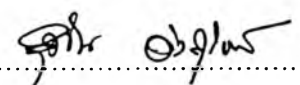
หัวข้อโครงการ การศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผู้ขาด
 โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร
โดย นางสาวจิราภรณ์ พิมใจใส
ภาควิชา การบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์

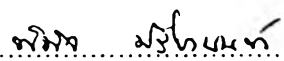
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

 คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พินิจ ปรีชาานนท์)

จิราภรณ์ พิมพ์ใจใส : การศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด
โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร (A STUDY OF PERIOPERATIVE NURSING
QUALITY EVALUATING FORM, SRIVICHAI 3 HOSPITAL, SAMUTSAKORN)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ร.ต.อ. หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์, 174 หน้า. ISBN 974-17-0422-4.

โครงการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด สำหรับหน่วยงานห้องผ่าตัด
โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแบบประเมิน
คุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัดที่สร้างขึ้น กลุ่มเป้าหมายคือ ทีมพยาบาลห้องผ่าตัด ซึ่งประกอบด้วย
พยาบาลวิชาชีพ ผู้ช่วยพยาบาล และพนักงานผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย จำนวน 15 คน ดำเนินโครงการโดยการจั
อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง เครื่องชี้วัดคุณภาพบริการพยาบาลและการประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด
จากนั้นนำแบบประเมินฯ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ในหน่วยงานห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร
เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ติดตามและประเมินผลการนำแบบประเมินฯ ไปใช้ในหน่วยงาน โดยสอบถาม
ความคิดเห็นของทีมพยาบาลผ่าตัดที่มีต่อแบบประเมินฯ จากนั้นทำการประเมินโครงการโดยสอบถามความ
คิดเห็นของทีมพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการดำเนินโครงการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด
เครื่องมือที่ใช้ในโครงการได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการดำเนินโครงการสรุปได้ว่า

1. แบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร
ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) แบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องชี้วัด และ 2) แบบประเมินคุณภาพบริการ
พยาบาลผ่าตัดตามเครื่องชี้วัด

2. ทีมพยาบาลห้องผ่าตัดเห็นด้วยมากต่อการนำแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด
ไปใช้ และเห็นด้วยมากต่อการดำเนินการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด ดังนั้นแบบ
ประเมินฯ ที่สร้างขึ้นนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการเฝ้าระวัง ติดตาม และปรับปรุงคุณภาพบริการพยาบาล
ผ่าตัด ซึ่งสมควรที่จะมีการนำไปใช้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือควรนำไปทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความพึงพอใจของผู้ป่วย
และญาติต่อบริการพยาบาลผ่าตัดที่ได้รับ การเกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานต่อบุคลากรห้องผ่าตัด และ
การวางแผนการพยาบาลเมื่อผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดกลับบ้าน

สาขาวิชา ...การบริหารการพยาบาล...

ปีการศึกษา2544.....

ลายมือชื่อนิลิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

จิราภรณ์ พิมพ์ใจใส

อ. ยุพิน อังสุโรจน์

4377559736 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : PERIOPERATIVE NURSING QUALITY EVALUATING FORM

JIRAPORN PIMJAISAI : A STUDY OF PERIOPERATIVE NURSING QUALITY EVALUATING FORM, SRIVICHAI 3 HOSPITAL, SAMUTSAKORN. PROJECT ADVISOR : ASSIST. PROF. Pol. Capt. YUPIN AUNGSUROCH, Ph.D.. 174 pp. ISBN 974-17 -0422 -4.

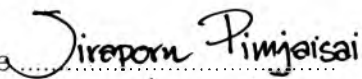
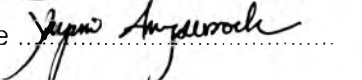
The purpose of this study was to study on the perioperative nursing quality evaluating form in Srivichai 3 Hospital, Samutsakorn and to examine the suitability and feasibility to utilize the perioperative nursing quality evaluating form. The target group, 15 staff nurses, consisted of 7 professional nurses, 2 practical nurses and 6 nurse aides. The study was undertaken by the training workshop "Nursing quality indicators and the perioperative nursing quality evaluation". And then, the perioperative nursing quality evaluating form was carried out within 6 weeks period. Follow - up and evaluation of the project were summarized by asking staff nurses on the perioperative nursing quality evaluating form and on the project. All tools were tested for content validity. The data was analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study were as follows:

1. The perioperative nursing quality evaluating form consisted of 2 parts which were indicators collecting form and perioperative nursing quality evaluating form.

2. Most of staff nurses highly agreed on the perioperative nursing quality evaluating form and on the project. So, the perioperative nursing quality evaluating form was accepted for being guideline into surveillance and follow - up for the perioperative nursing quality improvement. The perioperative nursing quality evaluating form was suitable and necessary for operating room.

The futuristic studies were posted, especially in patients' and families' satisfaction on perioperative nursing, staff nurses' accidents, and discharge planning.

Field of study... Nursing Administration...	Student's signature	
Academic year.....2001.....	Advisor's signature	

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระเพื่อพัฒนางานบริหารการพยาบาล ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วย ความกรุณาและการดูแลอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ. หญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระฯ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ความรู้ แนวคิด และตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำโครงการฯ ด้วยดีตลอดมา อีกทั้งท่านได้ให้ความเอื้ออาทรให้กำลังใจ เสียสละ ประารถนาดี และห่วงใยเสมอ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและได้ตระหนักถึงคุณค่าในสิ่งที่ท่านอาจารย์ได้มอบให้ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ พร้อมกันนี้ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระฯ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำ และข้อคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโครงการฯ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พินิจ ปริษานนท์ กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระฯ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโครงการฯ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำต่าง ๆ ที่มีประโยชน์แก่ผู้ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิตั้งรายนามในภาคผนวก ก ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการดำเนินโครงการฯ ในครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และทีมพยาบาลห้องผ่าตัด ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ และเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอรำลึกถึงเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นปริญญาโท สาขาบริหารการพยาบาลรุ่นที่ 10 และสาขาอื่น ๆ ทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และขอขอบคุณนายแพทย์ ธวัชชัย อาณาประโยชน์ ผู้ที่ให้การสนับสนุน ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ให้การช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้ศึกษามาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา คุณสุทธิชัย คุณอร่ามศรี ทุกคนในครอบครัว "พิมใจใส" และครอบครัว "เจตนา" ซึ่งคอยให้กำลังใจผู้ศึกษาเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

จิราภรณ์ พิมใจใส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 กลุ่มเป้าหมาย	4
1.4 ระยะเวลาดำเนินการ	4
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในโครงการ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 การบริหารจัดการโรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร และหน่วยงานห้องผ่าตัด..	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	13
2.2.1 การพยาบาลผ่าตัด	13
2.2.2 คุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	20
2.2.3 การพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัด	26
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	32
2.3.1 ความหมายของเครื่องชี้วัดคุณภาพ	32
2.3.2 ประเภทของเครื่องชี้วัดคุณภาพ	34
2.3.3 เกณฑ์ในการเลือกเครื่องชี้วัดคุณภาพ	35
2.3.4 เครื่องชี้วัดคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	35
2.4 โครงการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	46
2.4.1 แบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	46
2.4.2 ขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด...	51
2.4.3 การประเมินโครงการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการ	65
3.1 ขั้นตอนที่ 1 ระยะเตรียมความพร้อม	65
3.2 ขั้นตอนที่ 2 ระยะดำเนินการ	81
3.3 ขั้นตอนที่ 3 ระยะประเมินผลโครงการ	83
บทที่ 4 ผลการดำเนินโครงการและการประเมินโครงการ	91
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะ	115
รายการอ้างอิง	124
ภาคผนวก	131
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	132
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการ	134
ภาคผนวก ค เอกสารแนบต่าง ๆ	155
เอกสารแนบหมายเลข 1 สารบัญคู่มือแบบประเมินคุณภาพ	
บริการพยาบาลผ่าตัด.....	156
เอกสารแนบหมายเลข 2 ตารางการประชุมฝึกรอบรมเชิง	
ปฏิบัติการเรื่อง เครื่องชี้วัดคุณภาพ	
บริการพยาบาลและการประเมิน	
คุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด.....	160
เอกสารแนบหมายเลข 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของทีม	
พยาบาลผู้เข้ารับการอบรมต่อโครงการ	
จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง เครื่องชี้	
วัดคุณภาพบริการพยาบาลและการ	
ประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด.	163
เอกสารแนบหมายเลข 4 แนวทางการปฏิบัติการพยาบาลในการ	
พิทักษ์สิทธิผู้ป่วยของพยาบาลห้อง	
ผ่าตัด ตามประกาศสิทธิผู้ป่วย	
พ.ศ. 2541.....	170
ประวัติผู้ศึกษา	174

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของทีมพยาบาลห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร.....	93
2 จำนวนและร้อยละของทีมพยาบาลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	94
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของทีมพยาบาลผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง เครื่องชี้วัดคุณภาพบริการพยาบาลและการประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด.....	97
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของทีมพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการนำแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด (แบบฟอร์มเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องชี้วัด) ไปใช้ในหน่วยงาน	101
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของทีมพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการนำแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด (แบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัดตามเครื่องชี้วัด) ไปใช้ในหน่วยงาน.....	104
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของทีมพยาบาลห้องผ่าตัดต่อการดำเนินโครงการศึกษาแบบประเมินคุณภาพบริการพยาบาลผ่าตัด	113

สารบัญญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ภาพแผนภูมิสายบังคับบัญชาของโรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร.....	10
2 แผนภูมิสายบังคับบัญชาหน่วยงานห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศรีวิชัย 3 สมุทรสาคร	11
3 แผนภูมิองค์ประกอบของคุณภาพบริการในระบบสุขภาพ	21
4 กระบวนการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล (วงจรประกันคุณภาพบริการพยาบาล).....	27
5 ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดคุณภาพระดับโรงพยาบาล	50
6 ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องชี้วัดคุณภาพและแบบประเมินคุณภาพบริการ พยาบาลผ่าตัดในการศึกษาคั้งนี้	64